

Ministerie van Financiën
t.a.v. De heer drs. F.C. Keppels
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Kenmerk: cdfd/11/0081
Betreft: advies Wft-Module Pensioenverzekeringen (toetstermen)

's Gravenhage, 22 juni 2011

Geachte heer Keppels,

In aansluiting op mijn schrijven d.d. 8 december 2010 bied ik u namens het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening met genoegen het document “ Advies Toetstermen Wft-Module Pensioenverzekeringen”aan (bijl.1). In dit document heeft het College een advies opgenomen over de opzet en inrichting van de Wft-Module Pensioenverzekering evenals een advies met de uitwerking van concrete toetstermen. In deze brief lichten wij een aantal belangrijke zaken toe.

Totstandkoming document Toetstermen Wft-module Pensioenverzekeringen

Het College heeft de werkgroep Pensioenverzekeringen onder voorzitterschap van Collegelid de heer P.L. van der Linden opdracht gegeven om de eindtermen van de Wft-Module Pensioenverzekeringen verder uit te werken door het formuleren van toetstermen. Diezelfde werkgroep was eerder betrokken geweest bij het opstellen van het advies met betrekking tot de eindtermen van deze module. De werkgroep heeft het College diverse malen van input voorzien bij het voorbereiden van de verschillende documenten en bij de totstandkoming van het uiteindelijke advies met betrekking tot de Wft-Module Pensioenverzekeringen.

Consultatie toetstermen Wft-Module Pensioenverzekeringen

Op 2 april jl. heeft het CDFD de toetstermen en uitgangspunten aan de markt ter consultatie aangeboden. De termijn sloot op 26 april 2011. In totaal zijn 13 reacties binnengekomen. Eén van de toezichthouder AFM, één van Adfiz (vertegenwoordiger van het intermediair), twee exameninstututen, een onderwijsinstituut, vier individuele intermediairs en vier keurmerk- of plusorganisaties. Het College heeft samenvattingen van de schriftelijke reacties, en de terugkoppeling daarop, gebundeld in de vorm van een terugkoppelingdocument dat als bijlage is opgenomen in eerder genoemd Adviesdocument..

(De reacties zijn integraal gepubliceerd op de website van het CDFD: www.cdfd.nl.)

Naast de genoemde consultatie heeft het College op de halfjaarlijkse bijeenkomst op 19 april jl. de Wft-exameninstututen en Wft-PE onderwijsinstututen de gelegenheid gegeven om mondeling te reageren op het document.

De reacties uit de consultatieronde

De reacties waren door de bank genomen positief van aard. Duidelijk is wel, dat de door het College gemaakte keuzes niet iedereen tot tevredenheid kunnen stellen (bijv: er worden teveel toetstermen van de Wft-Module Levensverzekeringen geschrapt of er worden juist te weinig toetstermen geschrapt. Er is teveel aandacht voor bpf/opf vs er is te weinig aandacht voor bpf/opf).

Voorts werd opnieuw van de gelegenheid gebruik gemaakt om opmerkingen over de reikwijdte van de Wft-Module Pensioenverzekeringen te maken. Hierop heeft het College reeds gereageerd in het eerdere schrijven d.d. 8 december 2010 en verwijst dan ook korthedshalve naar de inhoud van die brief met bijlagen.

Een aantal van de reacties heeft het College in het aan u aangeboden adviesdocument verwerkt. Het zal echter duidelijk zijn, dat niet alle wensen verwerkt kunnen worden. Ook gaven de respondenten aan, dat zij bepaalde onderwerpen misten dan wel op een hoger niveau wilden toetsen. Het College merkt op dat de Wft-Module Pensioenverzekeringen het wettelijk minimum betreft en dat het uiteraard vrij staat om op een hoger niveau opleidingen en examens aan te bieden. In het terugkoppeldocument kunt u nalezen op welke wijze het CDFD de reacties heeft verwerkt.

Toetstermen Wft-Module Pensioenverzekeringen

In het adviesdocument is een voorstel voor de toetstermen opgenomen. Het is een nadere invulling van het eerdere advies met betrekking tot de eindtermen van de Wft-Module Pensioenverzekeringen, dat u op 8 december 2010 is aangeboden. Toetstermen zijn als het ware de meer concretere uitwerking van de abstractere eindtermen. De opzet en inrichting wijken in vergelijking met andere Wft-Modulen af.

1. Vaardigheden, 'competenties' en 'professioneel en integer gedrag' zijn toegevoegd

In deze Module worden voor het eerst in het Wft-deskundigheidsbouwwerk de elementen 'vaardigheden', 'competenties' en 'professioneel en integer gedrag' geïntroduceerd. Uit de vorige consultatie van de eindtermen van de module is duidelijk geworden, dat introductie van deze elementen in het Wft-deskundigheidsbouwwerk op een breed draagvlak van de markt kan rekenen.

Toevoeging van deze elementen zal het beroep van de financiële dienstverlener verder professionaliseren. Dat zal uiteindelijk ten goede komen aan de consument, die centraal dient te staan in het adviseringstraject van de financiële dienstverlener in het algemeen en van de pensioenadviseur in het bijzonder.

2. Integrale toetsing

Het College meent dat de pensioenmaterie zich bij uitstek leent om geïntegreerd getoetst te worden. Elementen zoals 'vaardigheden', 'competenties' en 'professioneel en integer gedrag' kunnen echter niet worden getoetst door uitsluitend m.c vragen. Het College heeft in dit adviesdocument meer sturing willen geven aan de inhoud van het toetsingsproces. De theorie dient zo veel mogelijk vanuit de beroepspraktijk benaderd te worden. Het College heeft daartoe een taakstructuur ontwikkeld. Dit zal de examen- en opleidingsinstituten meer houvast bieden om de module op het juiste niveau aan te bieden.

3. Geen toetsmatrijs

Om deze nieuwe opzet te faciliteren adviseert het College om af te zien van een wettelijke verankering van een toetsmatrijs. Een toetsmatrijs is een hulpmiddel voor de exameninstellingen bij schriftelijke of digitale toetsen: het examen wordt daardoor evenwichtig opgebouwd en dekt de examenstof. Tevens fungeert het als een verantwoordingsmiddel van het examen naar de markt toe. Als er een toetsmatrijs wettelijk verplicht wordt voorgeschreven, dan heeft dat in beginsel als voordeel dat ieder examen precies op dezelfde manier is opgebouwd.

De eind- en toetstermen van deze module zijn echter zodanig geformuleerd dat uitsluitend toetsen met een schriftelijke of digitale toets niet meer kan volstaan. Het College stimuleert juist geïntegreerd toetsen van kennis, begrip, vaardigheden en competenties. In deze opzet past het minder om exameninstellingen een toetsmatrijs voor te schrijven. Het zal voor exameninstellingen moeilijk, zo niet onmogelijk zijn om hun examen volgens een voorgeschreven toetsmatrijs te ontwikkelen. Het principe van het voorschrijven van de weging/opbouw van de onderdelen gaat goed in de situatie dat uitsluitend schriftelijk of digitaal wordt getoetst. In de situatie bij de Wft-Module Pensioenverzekeringen wil het College juist andere toetsvormen zien, waarbij er bij voorbaat geen bepaalde toetsvorm als enige juiste aangewezen kan worden. Daarom introduceert het CDFD een examenplan in plaats van een toetsmatrijs.

4. Controle en toezicht door middel van een examenplan

Het College wil de controle en het toezicht op de examens van de Wft-module Pensioenverzekeringen op een andere manier regelen dan thans aan de orde is bij de huidige Wft-Modulen. Bij de aanvraagprocedure voor uitbreiding van de erkenning m.b.t. de Wft-Module Pensioenverzekeringen zal het exameninstituut o.a. een examenplan moeten overleggen. De exameninstellingen dienen via dat examenplan aan te geven welke (groepen van) toetstermen men op welke manier wil gaan toetsen. Het College zal onder meer beoordelen of het examenplan het toetstermendocument dekt, het examen op het juiste beheersingsniveau is en representatief is voor de ‘tweedepijlerpensioenpraktijk’. Het College heeft ter ondersteuning van de exameninstellingen een document genaamd ‘Handreiking Examinering Wft-module Pensioenverzekeringen’ opgesteld, dat zich thans in de afrondende fase bevindt. De exameninstellingen kunnen m.b.v. dit document hun examenplan inrichten. Zonder een goed examenplan zal de aanvraag tot erkenning of uitbreiding van de erkenning niet worden goedgekeurd. Het College wil overigens niet de inrichting van de examens tot in detail voorschrijven; er moet ruimte overblijven voor eigen creativiteit en innovatie, maar wel binnen bepaalde kaders.

De gevolgen voor de Wft-Module Levensverzekeringen en Wft-Module Volmacht Leven

De financiële dienstverlener die in de toekomst een Wft-vergunning wenst om te kunnen (blijven) aanbieden, adviseren, bemiddelen en/of portefeuillebeheer te voeren in tweedepijlerpensioen-verzekeringen, zal naast de deskundigheid m.b.t. Wft-Module Basis en Wft-Module Levensverzekeringen, ook de deskundigheid van de Wft-Module Pensioenverzekeringen moeten aantonen. De Wft-Module Pensioenverzekering is het

logische vervolg op de Wft-Module Levensverzekeringen. Het College heeft in een eerder stadium dan ook toegezegd, dat de Wft-Module Levensverzekeringen en Wft-Module Volmacht Leven verlicht zou worden door het schrappen van toetstermen die thuishoren in de Wft-Module Pensioenverzekeringen. Dit houdt overigens niet in, dat alle toetstermen m.b.t. de tweedepijlerpensioenen zijn geschrapt. Het College meent, dat ook de financieel dienstverlener die zich bezighoudt met zgn. derdepijlerpensioenen tot op zekere hoogte kennis moet hebben van tweedepijlerpensioenen zodat deze het Nederlandse pensioenstelsel en systematiek goed kan overzien. Het College is van mening dat de toetstermen van de Wft-Module Volmacht vooralsnog gehandhaafd dienen te blijven. Voor een nadere uitleg verwijst het College u naar pag.11 van het adviesdocument.

In het adviesdocument heeft het College tevens aangegeven, welke toetstermen geschrapt kunnen worden van de Wft-Module Levensverzekeringen dan wel gewijzigd kunnen worden door de introductie van de nieuwe module. Tevens treft u in het document de aangepaste toetsmatrijs aan.

Invloed van de nieuwe (PE) toetstermen.

Het CDFD sluit niet uit dat er nog wijzigingen van mineure aard op korte termijn zullen worden door gegeven op dit punt. Dit heeft te maken met het feit dat bij het ter consultatie aanbieden van het document uit is gegaan van de tekst van de Regeling vaststelling toetstermen vakbekwaamheidsexamens Wft op 4 april jl. Binnenkort zal de Regeling worden aangepast in verband met de nieuwe PE-cyclus 2011-2012. Met deze aanpassingen kon thans geen rekening worden gehouden omdat nog niet bekend is of uw ministerie het advies m.b.t. de PE-toetstermen opvolgt. Mogelijk kan de invoering van de nieuwe PE-cyclus invloed hebben op het schrappen of wijzigen van één of meerdere toetstermen omdat de Regeling daardoor per 1 juli a.s. wordt aangepast. Het College zal u over eventuele verdere aan te bevelen wijzigingen z.s.m. informeren.

Met de aanbieding van dit document is de Wft-Module Pensioenverzekeringen helemaal ingericht. Het College spreekt de hoop en verwachting uit, dat integratie van deze module een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het Wft-deskundigheidsbouwwerk.

Hoogachtend,

Dr. O.C. Mc Daniel,
Voorzitter CDFD